Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.
Адмінистрація и Експедиція пôдъ ч. 8 Улиця Чарнецкого.
Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.
Письма приймають ся лишь франкованй.
Рекламаціи неопечатанй вôльни вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адмінистраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . 20 к
Поодиноке число 1 кр.
Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 221. Середа 2 (14) жовтня 1891. Рôкъ I.

Переслѣдуванє рускихъ священикôвъ въ Холмщинѣ.

Коли мѣсяць тому назадъ рознеслась була перша вѣсть про переслѣдуванє рускихъ священикôвъ выйшовшихъ зъ Галичины до Холмщины и що всѣхъ Русинôвъ-священикôвъ мають зъ вôдтамъ до року перенести въ глубоку Россію, якъ разъ въ тй стороны, де теперь наставъ страшный голодъ, мы заразъ вказали на то, що то не вôдъ сеи поры такъ тамъ переслѣдують Русинôвъ, але вже вôдъ давна, лишь що то переслѣдуванє дойшло вже теперь до крайности и спонукало вôдважнѣйшихъ вертати назадъ до краю и тому они подали просьбу до Впреосв. Митрополита, щобы ихъ принявъ назадъ до гр. кат. церкви, бо они хотять вернути до краю.

Вѣсть та була нашимъ москвофіламъ дуже не на руку и ґазета ихъ „Гал. Русь“ ось якъ хитро заразъ написала:

„Если сегодня, т. е. на канунѣ провинціального церковного синода въ польскихъ газетахъ появились вѣсти о томъ, що галицкіи священники изъ Холмщины имѣютъ въ теченіи одного года перенестись въ другіи епархіи и що нѣкоторыи изъ нихъ внесли уже къ львовскому митрополиту просьбу о принятіе ихъ на унію — то мы мимовольно принуждены въ вѣстяхъ тѣхъ видѣти маневръ, имѣющій на цѣли склонити членовъ собирающогося черезъ недѣлю церковного синода, дабы они скласились (? согласились) на введеніе тѣхъ новостей въ нашей греко-католической церкви, о которыхъ сообщилъ въ своей недискреціи органъ феодаловъ вѣденьскій Vaterland, а которыи соблюдаются въ тайнѣ или подвергаются подъ дискусію въ той цѣли, щобы наши люди съ ними освоивались. Польскимъ газетамъ и ихъ нынѣ могущимъ покровителямъ кажется, що на нашу церковь и духовенство имѣютъ галицкіи священники въ Холмщинѣ вліяніе и они пустили въ курсъ сензаційныи вѣсти, щобы подъ ихъ впечатлѣніемъ можно было безъ трудности намѣренія іезуитовъ на синодѣ перевести. Но намъ кажется, що штука та не удастся и що также „новая эра“ тутъ не поможетъ.

Теперь же дôстало „Дѣло“ вôдъ одного священика Русина зъ Холмщины таке письмо (подаемо тутъ зъ него лишь важнѣйшй уступы):

„Якъ довѣдуемо ся зъ короткои нотатки въ хроніцѣ „Галицкой Руси“, галицка журналістика пôднесла вже справу переслѣдуваня насъ священикôвъ-Галичанъ въ Холмщинѣ. Редакція „Галицкой Руси“ нѣбы-то не хоче вѣрити, щобы тутъ „Галичанъ притѣсняли“ и заявляє, що у неи єсть тутъ „много друзей, которыи бы ѣй сообщили, если бы що подобное было“. Однакожь я знаю позитивно, що редакція „Галицкой Руси“ дуже добре о всѣмъ знає, а тôлько удає, що не знає того, ба навѣть заявляє публично, що не хоче въ то вѣрити. Сему й не дивувати ся, коли зважити, що „Галицкая Русь“ не смѣє писати инакше, она-жь заграничный орґанъ россійскій, а черезъ тое мусить захвалювати все, що робить наше правительство, наша поліція и нашй духовнй власти. Недавно-жь то єще було, и Вамъ певно въ памяти, якй кадила принѣсъ господинъ Марковъ въ своѣй „Червоной Руси“ варшавскому Апухтинови, або якъ ставувъ по сторонѣ нашого правительства въ справѣ архієрея Маркила (Попеля — *Ред.*). Се друге граничило уже зъ цинізмомъ и тутъ всѣхъ насъ обурювало, бо прецѣнь же навѣть попри своихъ личныхъ интересахъ можна до якоись мѣры заховати приличность, особливо, коли йде о людей своихъ, Галичанъ.

„Бо й якежь — пытаю ся — добро учинено архієреєви Маркилови? Вôдкликали єго зъ епархіи — розумѣєсь, длятого, що Галичанинъ, бо инакше бувъ бы архієреємъ вѣкъ свôй кôнчивъ — и зробили єго членомъ святѣйшого синода въ Петербурзѣ, а се рôвнаєть ся — пустити на пенсію. Архієреєви Маркилови зъ разу не хотѣли удѣлити бôльше, якъ 3000 рублѣвъ. А знаєте Вы, господине редакторъ, що значить казати архієреєви жити въ Петербурзѣ на 3.000 зр. рублѣвъ? То значить: посадити єго на хлѣбъ и воду. Правда, не прийшло до того, архієрей Маркилъ дôставъ 6.000 рублѣвъ, але за те — сказавши по щирости — має подякувати — знаєте кому? — Полякамъ, польскимъ дневникамъ....

„Вы тамъ въ Галичинѣ не можете мати понятя, якъ тяжко приходить ся намъ тутъ жити. Нарôдъ тутъ — нашъ, священикъ-Галичанинъ радъ бы для народу свого трудитись, пôднести єго, — та годѣ.... На чоловѣка зъ серцемъ и зъ якимись высшими поглядами всѣ такъ званй „древлеправославнй“ (старо-православнй, въ противположеню до Галичанъ, котрй недавно перейшли на православіє. *Ред.*) глядять вовкомъ.... Ишли мы сюда зъ найбôльшими надѣями, думали, знайдемо рай.... И всѣ мы дѣлали, що тôлько могли: зъ однои стороны для своеи народности, а зъ другои и для правительства, на скôлько позваляла намъ наша совѣсть.... Такъ що-жь? „Древлеправославнй“ зъ самого початку постановили собѣ взяти насъ въ свои руки, а щобы до того дôйти, кинулись въ интриґи та инсинуаціи на Гали-

2

Середно-европейскій часъ.

(Дальше).

Чоловѣкъ то дѣйстно якъ та муха! Жиє хочь бы и сто лѣтъ, а то лишь одна маленька хвилька, ще менша, якъ одна секунда для найменшои на свѣтѣ комашки — одна хвилька и вôнъ щезає зъ землѣ на завсѣгды та безъ слѣду, якъ та мушка, що не знати, зъ вôдки взяла ся и де подѣлась, коли єи найслабшій подувъ вѣтру змѣвъ изъ сего свѣта. А однакожь яка сила, яка воля въ тôмъ чоловѣцѣ! Вôнъ все бы хотѣвъ дослѣдити, все знати, що на сѣмъ и на тôмъ свѣтѣ. Тѣломъ держить ся землѣ и не може зъ нею нѣякъ розстати ся, а духомъ лѣтає попôдъ небеса, числить звѣзды и перескакує по нихъ зъ однои на другу чимъ разъ дальше и дальше, ажь утомившись вертає назадъ до своеи землѣ и каже, що свѣтови нема кôнця. А всежь за хвильку бересь зновъ того кôнця шукати! И такъ вѣчно.

Нôчь глуха и темна. Люде поснули — хто въ щастю, хто въ недоли; сонъ, якъ смерть, всѣхъ зрôвнавъ, бо всѣ мають вставати завтра до дальшого житя и потребують новои силы. Нôчна темрява вкрыла всѣ домы а понадъ величавыми палатами богачѣвъ и нужденными хатами бѣдакôвъ розтягнулось однаково темне небо засѣяне міліонами ясныхъ звѣздочокъ, що мереккотять на нѣмъ неначе моргають на сонну землю. Въ домахъ нѣгде свѣтла не видко, бо люде въ нихъ теперь спочивають. Лишь онъ въ тôмъ домѣ, понадъ котрый пôднимаєсь невеличка вежа зъ круглою банею, ще хтось не спить, бо зъ малого вôконця пôдъ самою банею видко ще свѣтло. То звѣздарня. Въ комнатцѣ пôдъ банею, зъ вôдки видко свѣтло, сидить за столомъ звѣздарь и щось пильно рахує. Вôнъ, що для людей часъ робить, самъ немає часу, бо и не оглянувъ ся, коли мы вôйшли. Єго поважне звычайно блѣде лице, — вôнъ, бачите, не спить по ночахъ лишь працює — теперь ажь почервонѣло вôдъ того рахованя, вôнъ спѣшить ся, бо за хвильку має ити на гору пôдъ баню дивити ся, коли буде переходити тота а тота звѣзда черезъ той полуденникъ, на котрôмъ стоить єго звѣздарня. До тои поры досыть часу, щобы мы оглянули звѣздарню близше. Идѣмже на гору пôдъ баню. Закимъ ще туды пôйдемо, мусимо знати, що то лишь маленька звѣздарня, отъ такъ вôдъ бѣды зладжена, така, якъ була и. пр. давнѣйше у Вѣдни на старôмъ университетѣ закимъ выставлено для неи новый хорошій и догôдный будынокъ на Тіркеншанце.

Вôйшовши пôдъ баню, зроблену зъ бляхи впадає намъ найперше въ очи, що она въ однôмъ мѣсци зъ горы до долу перерѣзана такъ, що крôзь прорѣзъ въ нѣй можна и голову выставити; той прорѣзъ можна такожь засувкою зовсѣмъ закрыти, н. пр. тогди, коли дощь иде. Баня та ще и такъ зроблена, що єи можна изъ середины за помочею корбы на всѣ боки обертати, такъ, що прорѣзъ въ нѣй можемо въ ту сторону звернути, въ котру намъ потреба. По серединѣ тои банѣ стоить на двохъ стôвпахъ якась велика мовъ армата рура зъ двома колесами. Тота рура называєсь тубусомъ або далековидомъ (телескопомъ). На однôмъ кôнци єи, звернениôмъ крôзь прорѣзъ до неба, єсть кругле скло серединою на 8 до 10 цалѣвъ широке и якъ сочевиця по серединѣ зъ обохъ бокôвъ грубше а идъ бокамъ чимъ разъ тонше; на другôмъ єи кôнци єсть зновъ друге скло, але вже значно менше и зъ сего другого кôнця дивить ся звѣздарь крôзь той тубусъ на звѣзды та видить ихъ значно близше и бôльшими, якъ бы видѣвъ голымъ окомъ. Въ тубусѣ за долѣшнымъ скломъ а недалеко горѣшного зверненого до неба, єсть якъ разъ по серединѣ зъ горы въ долину перетягнена тоненька якъ павутина ниточка, котра означає той полуденникъ, на котрôмъ стоить звѣздарня, а котрый мы на фуркалѣ означували бѣлою ниточкою. Коло тои павутинки (то дѣйстно павутинка, котру снує мотиль шовкôвникъ и зъ котрои шовкъ роблять) єсть ще бôльше такихъ павутинокъ, часомъ 9, часомъ ажь 21, а поперекъ нихъ иде самою серединою ще одна. Колеса коло тубуса суть на то, щобы его, коли потреба, спустити або въ долину або пôднести въ гору, значить ся наставити до неба бôльше на полудне або бôльше на пôвнôчь. Крôмъ того суть тутъ ще иншй прилады, котрыми можна наставити собѣ тубусъ дуже

чанъ — навѣть публично въ ґазетахъ (гляди въ „Церк. Обществ. Вѣстнику“ письмо свящ. Татарова) „Они (се-бъ то Галичане) не годять ся заводити православіе, бо они *либералы* и *украиноманы*....“ Таке говорено и писано навѣть о тыхъ зъ насъ, котрі закимъ прийшли сюда, въ Галичинѣ ненавидѣли „украинщину“, уважаючи єи за интриґу польску противъ Россіи.... Ажь доперва тутъ они побачили правду, а хочь мусять мовчати, въ души свое чувствують....

„Интриґамъ та доносамъ „древлеправославныхъ“ удало ся выѣсти Галичанъ зъ всѣхъ позиций, на котрыхъ Галичане тяжкимъ трудомъ и интеліґенціею своею проложили дорогу.... „Древлеправославній“ не только, що заслугъ Галичанъ не пошанували, але ще й почали ихъ не то „притѣсняти“, але по просту переслѣдувати. Настали слѣдства майже надъ кождымъ Галичаниномъ. Слѣдства були по найбольшой части безъ результатовъ, але цѣль осягнено: Галичанъ треба було понищити — и понищено. Коли бы прийшло списувати всѣ тяжкй переслѣдуваня, прийшлось бы писати богато, я же обмежусь лишь на вязаночцѣ фактовъ:

„Протоєрей Ливчакъ мусѣвъ уступити зъ г. Бѣлои, де заводивъ православіе! — и черезъ цѣлый рокъ зъ семеро дѣтьми оставъ ся безъ пенсіи. Только спасибо покойному ґенералови Скобелеву, котрый змилосердивъ ся надъ нещастнымъ, протоєрей Ливчакъ доставъ знову приходъ, инакше архіерей Леонтій давъ бы буъ чоловѣкови зъ семеро дѣтьми згинути голодною смертію.

„Членъ консисторіи о. Сѣтницкій стративъ тое мѣсце и есть викарнымъ.

„Протоєрей Криницкій и протоєрей Добрянскій, ректоры холмскои семинаріи, не могли выдержати на своихъ становищахъ и скапітулювали супротивъ интриґъ „древлеправославныхъ“.

„Около десять Галичанъ декановъ (благочинныхъ) стратили деканство, бо не на руку були интриґантамъ.

„Не минуло 15 лѣтъ, якъ заведено православіе, а єрейскй мѣсця скрозь позаймали чужій люде, не понимаючи нѣ народа, анѣ любячи народъ, — люде наживы и интриґанты.

„Оденъ только протоєрей Гошовскій оставъ ся въ Холмѣ, але хто знае, кôлько вôнъ вытерпѣвъ, той и ему не позавидуе. Архіерей часто любить кепкувати собѣ: „Пу-съ; Гошовскій! сабираєшь ся на кафедру?“ (то значить на престолъ архіерейскій). Правду сказавши, о. Гошовскій давно заслуживъ „кафедру“, але при нинѣшной системѣ супротивъ Галичанъ можна надѣятись хиба кпинъ, а не нагороды...

„Отъ Вамъ наша доля въ Холмщинѣ! Знавъ о нѣй вôдъ давна и покойный Наумовичъ, знають о нѣй и гг. редакторы „Галицкой Руси“, а коли задля своихъ личныхъ интересовъ не только не хотѣли промовити за насъ слово правды, але ще стають по сторонѣ нашихъ гонителѣвъ, то прошу Васъ, госп. редакторе, умѣстити тыхъ кôлька словъ у Вашôмъ дневнику. Додамъ ще только тое, що остатными часами, особливожь вôдъ коли о переслѣдованю насъ почато писати въ Галичинѣ, мы остаемо тутъ пôдъ доглядомъ поліцейскимъ.. Правительство вѣдай боить ся, щобы дехто зъ насъ не може не выносивъ ся назадъ въ Галичину“...

Мы поставили тутъ побôчь себе вôдзывъ москвофильского орґану львôвского и письмо холмского священика; замѣтокъ до нихъ не робимо нѣякихъ, бо кождый зъ нашихъ читателѣвъ самъ легко вытворить собѣ зъ нихъ свôй поглядъ.

Рада державна.

Комісія буджетова розпочала вчера около полудня нарады надъ внесенемъ президіи въ справѣ скороченя дебатъ буджетовыхъ. За внесенемъ промавляли: Бѣлиньскій, Козловскій, Романчукъ, Русъ, Барайтеръ и Менґеръ; противъ — пос. Кайцль. П міністеръ дръ Штайнбахъ заявивъ, що внесене не вийшло вôдъ правительства, хочь правительство бажае собѣ того, щобы то внесене було приняте, абы буджетъ мôгъ бути залагодженый до конця року, черезъ що позыскано бы часъ на иншй важнй справы. — Пос. Романчукъ запытувавъ, чи черезъ скоре залагоджене буджету бувъ бы узысканый часъ ужитый на то, щобы скоротити сесію а міністеръ фінансôвъ вôдповѣвъ, що о скороченю сесіи не може бути и бесѣды. На замѣты пос. Менґера сказавъ міністеръ фінансôвъ, що буджетъ выготовлено въ часѣ межи замкненемъ послѣдноі сесіи а кôнцемъ вересня въ той надѣи, що черезъ то буде можна буджетъ ще передъ початкомъ фінансового року въ Радѣ державной залагоджувати и не лишь симъ разомъ але и на будучнôсть дати можнôсть разъ упорядкованымъ способомъ буджетъ залагоджувати. Комісія приняла вôдтакъ внесене справоздавця Кайтайна въ справѣ запомогъ для потерпѣвшихъ вôдъ нещасть елементарныхъ и ухвалила спр воздане рôчне комісіи для контролѣ дов державного за роки 1887, 1888 и 1889. Ко сія установила вôдтакъ референтомъ буджет вымъ дотеперѣшного референта (пос. Бѣли ского) и установила, що референты мають о вити внесеня о тыхъ роздѣлахъ буджету, трй мають бути задержанй для комісіи, а сп ціяльнй справоздавцѣ мають такожь уст здавати справу о роздѣлахъ, котрй мають бу предложенй палатѣ. Наконець ухвалено голосами противъ одного скорочене дебат буджетовои.

Переглядъ політичный.

У Вѣдни вôдбуває ся теперь зъѣздъ и жініровъ и архітектôвъ. Зъѣздъ ухваливъ д магати ся рôвноуправненя высшихъ шкô технічныхъ зъ університетами, креованя окр мого міністерства комунікаціи, роздѣленя строю будôвництва державного на устрôй те нічный и инжінірскій, утвореня пооcôбных властей будôвничихъ, комунікаційвыхъ и вл стей наглядаючихъ при теперѣшнôмъ посту удержавненя зелѣзницъ. Дальше домагають с выборчого права для дипльомованыхъ инж нірôвъ и техніковъ безъ взгляду на оподатк ване, и голосôвъ вирильныхъ въ Соймахъ д ректорôвъ высшихъ школъ технічныхъ. Збôр ухваливъ такожь резолюцію, въ котрôй просит абы Правительство потворило якъ найборше п сады *аташе* инжінірскихъ при посольствахъ: в Вашинґтонѣ, Лондонѣ, Парижи, Берлин Петербурзѣ, Римѣ и однôмъ зъ мѣстъ н Всходѣ.

Вчера розпочали ся у Вѣдни нарад конґресу для справы средствъ поживы а т кожь хеміковъ и мікроскопіковъ. Въ конґрес беруть участь: Австрія, Данія, Сербія, Угор щина а такожь репрезентанты мѣстъ: Берлин Парижа, Петербурга, Монахова, Амстердам и Бостону.

Въ Италіи вôдбувають ся теперь важн зъѣзды політичнй, котрыхъ значѣнє и цѣл поки що ще не звѣстнй. Вчера приѣхавъ був король Гумбертъ зъ Монцы до Паллянцы, д перебуває теперь король румуньскій зъ жено и заразъ пôйшовъ до короля Кароля та побув у него ажь двѣ годины въ гостинѣ. Тепер же має десь вôдбути ся стрѣча россійского м ністра дѣлъ заграничныхъ Ґірса зъ италіян скимъ королемъ и его першимъ міністромъ Fanfulla доносить, що Ґірсъ має нинѣ зъѣхат

докладно до ока. Недалеко стоить въ шафцѣ за склом великій годинникъ, котрый показує звѣздовый часъ и котрый голосно бє секунды. Мимоходомъ ще мусимо сказати що въ великихъ звѣздарняхъ єсть на той тубусъ, званый полуденниковымъ, окрема велика саля, въ котрôй стѣна вôдъ самого даху ажь до землѣ єсть перерѣзана. Самъ тубусъ або телескопъ єсть величезный, иногдѣ серединою ажь на 25 цалѣвъ широкій.

Ажь ось и входить звѣздарь та стає коло тубуса и дивить ся крôзь него на небо та шукає за звѣздою, котра має якъ разъ переходити черезъ полуденникъ. Теперь представляєсь намъ той образъ, якій мы навели попереду въ нашôмъ примѣрѣ зъ фуркаломъ: чоловѣкъ-муха сидить на бѣлой ниточцѣ-полуденнику, що иде доокола землѣ-барабольки та дивить ся, коли звѣзда-хлопець стане якъ разъ противъ него, або ще докладнѣйше, противъ тои павутинки въ тубусѣ, що иде самою сердиною зъ горы на долину. Въ звѣздарни тихо-тихенько; чути лишь, якъ годинникъ бє секунды: Тыкъ тыкъ... тыкъ-тыкъ... тыкъ-тыкъ... а звѣздарь дивить въ тубусъ и видить, якъ его звѣзда пересуваєсь по при першу павутинку та сунесь до середнои. Вінъ зачинає тогди числити секунды на годиннику: Тыкъ-тыкъ... разъ, два... Тыкъ-тыкъ... три, чотиры... и такъ дальше, ажь до шѣсдесять. За кождый разъ, коли звѣзда пересунесь поприи одну павутинку, записує вôнъ секунду и часть секунды, въ котрôй она пересунулась а при тôмъ рахує все ще дальше. Такъ переходить звѣзда по при середну павутинку, той нѣбы полуденникъ, а вôдтакъ по при дальшй павутинки зъ другого боку, ажь наконець еи въ тубусѣ вже невидко, она зовсѣмъ пересунулась (а то властиво наша земля за той часъ обернула ся трохи больше доокола себе). Звѣздарь иде тогди до годинника и переконуєсь, чи послѣдна секунда, яку вôнъ почисливъ, єсть дѣйстно та сама на годиннику, и обчисляє вôдтакъ, въ котрôй мінутѣ, секундѣ и частинѣ секунды звѣзда якъ разъ черезъ полуденникъ переходила. Сей часъ єсть для звѣздаря полуднемъ и вôдъ него зачинає вôнъ рахувати свôй часъ.

Але могло бы такъ бути, що оденъ звѣздарь рахувавъ бы пôсля однои звѣзды а другій пôсля другои, отже у кождого зачинавъ бы ся день звѣздовый коли инде. Абы того не було, то згодили ся всѣ звѣздарѣ зачинати числити часъ вôдъ тои хвилѣ, коли на весну рôвнаєсь день зъ ночею т. є. 21 марта, або вôдъ тои точки на небѣ, въ котрôй сонце того дня стоить якъ разъ просто половины землѣ (рôвника), черезъ що и день и нôчь мають якъ разъ 12 годинъ, и зъ котрои оно переходить на пôвнôчну часть землѣ (а то властиво земля нахиляєсь горѣшною, пôвнôчною, частею до сонця). Але що въ той точцѣ нема нѣякои звѣзды, то обчислено, якъ далеко кожда звѣзда вôдъ тои точки вôддалена на небѣ а зъ того можна вôдтакъ дальше обчислити, о котрôй порѣ має та точка переходити черезъ полуденникъ, скоро лишь знає ся, коли переходить че резъ него яка небудь звѣзда. О тôй порѣ не см годинникъ въ звѣздарни показувати анѣ чверт секунды менше або больше якъ 12 годин Ба, колижь бо годинники дѣломъ людских рукъ и длятого не можуть нѣколи ити зовсѣм докладно; они будуть завсѣгды ще о кôльк секундъ ити скорше або поволѣйше. А всеж таки добрый годинникъ звѣздарскій (астрон мічный) опôзняєсь або поскорає лишь о пят сотыхъ частей однои секунды на день — до кладнôсть вже досыть велика, щобы вдоволит чоловѣка.

Мы вже сказали, що звѣздовый часъ на докладнѣйшій, а звѣздовый день завсѣгд однаковый, анѣ довшій анѣ коротшій. Та б коли бо пôсля звѣздового часу нѣхто не чи слить лишь звѣздарѣ, бо вôнъ имъ задля свое точности и одностайности для рахубы найп трѣбнѣйшій. Чомужь и всѣ люде не числят пôсля него? А отъ чому:

Звѣздовый день єсть вôдъ сонѣчного дн коротшій майже о чотиры мінуты (докладно о 3 мін. и 56 и пôвъ секунды). Колибъ отж одного дня, т. є 21 марта настало звѣздов полудне точно о тôй самôй порѣ, що сонѣчн то вже заразъ на другій день звѣздове полудн було бы о 4 мінуты скорше, на третій ден о 8 мінутъ, на четвертый о 12 мін. и т. д., за чверть року показували бы годинники пôсл звѣздового часу тогди полудне, коли пôсл нашого звычаю єсть 6 год. рано. Выйшло б на таке, що разъ було бы полудне о пôвночи,

ся зъ италіяньскимъ королемъ въ Монцы, де буде такожь Рудіні.

Jtalie зновъ догадуе ся, що стрѣча зъ Рудінімъ вôдбуде ся въ Міляни. – До Мѣляно приѣхавъ такожь Менабреа Ніґра. Рудіні мае нинѣ выѣхати до Монцы на якусь нараду зъ королемъ, а разомъ зъ нимъ поѣдуть и оба згаданй повысше послы. Нинѣшнй телеґрамы доносять зновъ, що Ґірсъ, его помôчникъ Вланґалі и Рудіні приѣхали вчера до Міляно, а нинѣ буде Рудіні конферувати зъ Ґірсомъ, а вôдтакъ зъ Вланґалімъ поѣде до Монцы, де ихъ король запросивъ на снѣдане.

О найважнѣйшôй фінансовôй операціи короля Милана подае кореспондентъ мадярскои ґазеты „Budap.-Hirlap" цѣкавй подробицѣ. Вôнъ каже, що видѣвъ на власнй очи ориґінальну облиґацію выставлену банкомъ Волга-Кама на три міліоны франкôвъ въ золотѣ пôдписану просто лишь: Миланъ Обреновичь. Ту облиґацію, заосмотрену стемплями на 13 тысячѣвъ франкôвъ, котрй треба було наклеити ажь на 57 аркушахъ паперу, предложено оногдѣ бѣлградскому судови. Банкъ хоче заинтабулювати ся на недвижимости короля Александра, до котрыхъ и кор. Миланъ мае право. Тй недвижимости суть: Grand Hotel въ Бѣлградѣ, рядъ домôвъ надъ берегомъ Савы, готель Краґуевацъ, обширнй городы въ мѣстѣ, право ловлѣ рыбъ на Дунаю коло „Зелѣзныхъ ворôтъ", палата въ Краґуевацу, палата и ґрунты въ Нишу, и кôлька віль та винниць въ Смедеревѣ. Вартôсть тыхъ недвижимостей выносить ледви 2 міл. франкôвъ и длятого впадае въ очи, якъ мôгъ банкъ дати таку велику позичку. Въ Бѣлградѣ говорять длятого, що то есть „запомога россійска", бо король Миланъ мае незадовго зречи ся всѣхъ своихъ правъ, а головно права вплыву и выхованя молодого короля, титулу королѣвского и становища ґенерала сербскои арміи. Та операція потребуе ще призволеня опѣкунôвъ короля. Говорять однакожь, що опѣкуны спротивлять ся тôй позичцѣ.

Новинки.

— **Громадѣ Гутиско,** въ повѣтѣ бережаньскôмъ, жертвувавъ Є. Вел. Цѣсарь 100 зр. запомоги на будову школы.

— **Посвячене церкви.** Въ Высôцку выжнôмъ, турчаньского полѣта, вôдбуде ся дня 13 с. м. посвячене мурованои церкви, вымурованои коштомъ Василя Вериги Высочаньского, разомъ зъ Высôцка, а замешкалого въ Одессѣ.

— **Выборы до станіславôвскои Рады повѣтовои** вôдбули ся дня 9 с. м. (въ пятницю) и выбрано: на маршалка Станісл. Брикчиньского, дѣдича въ Пацикова; віцемаршалка дра Генрика Затая, нотаря въ Станіславова, членами выдѣлу: дѣдича въ Угринова долѣшного п. Буржиньского, дѣдича въ Загвôздя п. Яблоновского, дѣдича въ Волчинця Гершка Гальперна, властителя реальности въ Станіславовѣ Дувида Лянди, посесора станіславôвского Реґенштрайфа, лат. катихита въ Станіславовѣ Айсельта, вôйта зъ Угринова дол. Лазаря Винничука, вôйта зъ Ямницѣ Федора Дмитраша, вôйта зъ Книгинина Олексу Когутяка, вôйта зъ Угринова гор. Олексу Терешкуна. Заступникомъ віцемаршалка выбрано Стан. Ляховича, податкового надпоборця въ Станіславовѣ.

— **Посады почтмайстрôвъ одержали:** На дворци зелѣзничнôмъ въ Новомъ Санчи експедиторъ почтовый Иванъ Боцокъ; въ Щавници бувшій асистентъ почтовый, Володим. Лаврôвскій; посаду стайничого въ Коломыи почтмайстриня зъ Гвôздця, Емілія Подставска; въ Велиполю посаду почтмайстра експедіентъ почтовый въ Родатичь Иванъ Бачиньскій; въ Чорнôмъ Дунайци експедіентка почтова зъ Любѣня коло Мысленичь Емілія Леопольдина Сполиньска. Посады експедіентôвъ почтовыхъ: въ Тѣснôй експедиторъ Аполінарій Майсьеръ; въ Маркôвцяхъ на дворци зелѣзничнôмъ начальникъ тамошнои стації Тома Глинецкій; въ Любѣни коло Мысленичь експедіентка почтова зъ Маріягільеръ Єлена Матковска; въ Коропци експедиторка почтова Феліція Тычиньска; въ Щавнôмъ на дворци начальникъ стації Іосифъ Янковскій; въ Олѣѣвѣ експедіентъ почтовый зъ Зарудѣ, Ромуальдъ Божемскій; въ Мартиновѣ новôмъ тамошный дѣдичь ґр. Климъ Дѣдушицкій; въ Родатичахъ емеритованый жандармъ Кароль Вільдъ и въ Иванчанахъ експедиторъ почтовый Вікторъ Колюшекъ.

— **Змѣна властителя.** Село Милятичѣ пôдъ Львовомъ, давнѣйша маетнôсть Потоцкихъ, вôдтакъ Сапѣгôвъ а вконци Щасного Незабитовского, перейшло на власнôсть жида Мартка Бадіяна.

— **„Боянъ Перемыскій".** Пôдъ такою назвою завязало ся въ Перемышли и предложило ц. ц. Намѣстництву свои статуты до затвердженя нове руске товариство співацке. До завязаня сего товариства причинивъ ся головно о. Конко.

— **Огнѣ.** Зъ суботы на недѣлю згорѣвъ коло Львова фольварокъ громады мѣста Львова „Левандôвка", котрый е въ арендѣ п. Євого. Мѣска сторожа огнева явила ся при огни и зльокалізувала его. Згорѣла шопа зо збôжемъ и двѣ коровы, а селянинъ, що хотѣвъ бѣдну худобину выратувати зъ огню, попаривъ ся тяжко. — На передмѣстю Голендры въ Пôдгайцяхъ повставъ дня 10 с. м. огонь зъ того, що семилѣтный хлопець Ивась Мелимакъ розложивъ собѣ коло будынкôвъ огонь и пѣкъ кукурузу. Въ однôй хвили заняла ся хата, вôдъ неи стôгъ сѣна а зъ сѣна иншй хаты, котрыхъ згорѣло 4 ры, закимъ прибула сторожа огнева и зльокалізувала огонь. — Коло Залѣщикъ згорѣвъ фôльварокъ Ставки Угриньовецкй и кôлька хатъ а тамошный коваль черезъ попечене при ратôвли померъ. — Въ три дни потôмъ повставъ огонь на фôльварку въ Вербовѣ котрый зльокалізувавъ п. Слонецкій въ Теклѣвки, прибувши на мѣсце огню зъ сикавкою. — Пôдъ Бережанами выгорѣло цѣле село Баранôвка такъ, що лишь 20 хатъ остало. Не обôйшло ся тамъ мабуть и безъ жертвъ въ людей, бо матери бѣгали и выкликали своихъ дѣтей зъ палаючихъ хатъ. Причиною огню бувъ 6-лѣтный сынъ мѣсцевого вôйта, котрый зъ двома своими товаришами куривъ папѣросы пôдъ стиртою сѣна.

— **Необачна пѣстунка.** Въ Пукиничохъ, стрыйского повѣту, лучивъ ся страшный выпадокъ задля необачности пѣстунки. Тамошному дѣдичеви, князеви Свидриґеллови Свидерскому занедужала 4 лѣтна дитина. Лѣкарѣ записали дитинѣ вôдповѣдне лѣкарство. Пѣстунка замѣсть дати дитинѣ лѣкарство дитинѣ лѣкарства, дала зъ подôбнои фляшцины цѣлу ложочку чистои кислоты карболевои и — розумѣе ся — дитина въ страшныхъ мукахъ мимо лѣкарскои якъ найскоршои помочи померла.

Господарство, промыслъ и торговля.

— Добрый кôтъ до скла. Коли хтось мае яку збиту посудину склянну, а хоче еи добре скитувати, то най зробить собѣ такій кітъ: Краe ся три листки бѣлои желятины на дрôбнй куснѣ и кладе ся ихъ або въ малу вузку філіжанку або ще лѣпше въ камѣнный слоичокъ; на то наливае ся ложку чистого спірітусу на 90 градусôвъ и ложку винного оцту. Опôсля ставить ся добре накрытый слоичокъ въ горячу воду або на теплу пѣчь, але осторожно, абы спірітусъ не запаливъ ся. Коли вже желятина добре розпустила ся и зробила ся густа клейовата маса, то розгрѣвае ся тй куснѣ збитои посудины въ тыхъ мѣсцяхъ, котрыми хочемо ихъ злѣпити, мастимо ихъ горячимъ кітомъ и борзо стулюемо ихъ до себе. Коли при тôмъ выступлять крапельки, то обтираемо ихъ борзо або пензликомъ або мягкимъ сукномъ, котре насамперѣдъ треба умочити въ водѣ а вôдтакъ добре вытиснути. Найлѣпше, коли то зробить за насъ друга особа, а мы держимо посудинку, абы кітъ добре зловивъ, та ще еи обвяжемо. По кôлькохъ годинахъ кітъ зловить вже такъ добре, що вôдбитй куснѣ не вôдпадуть.

Торгъ збôжемъ.

13 Жовтня	Львôвъ	Тернопôль	Подволочиска	Ярославъ
Пшениця	10 25—11	9 70 10·—	9 50 10 10	10·—10·50
Жито	8·75—9·25	8·— 8 40	8 —8 50	8 25 - 8 70
Ячмѣнь	7.——7·50	6·——7 25	6·——7·—	6 50—8·—
Овесъ	7·00—7·50	6·80 7·—	6 70—7·—	7·00—7 40
Горохъ	6·50—9·—	6 50 8—	6·25 9·—	6·50—9·—
Выка	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Рѣпакъ	13.—13.50	13·—13 —	13·—13 25	13·—13 50
Хмель	55 —60 —	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина чер.	42·—52·—	41·—48·—	41·—47·—	42·—52·—
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Оковита	17·—17 70	—·——·—	—·——·—	—·——·—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ вôдъ 18 50 до 19·50 зл.

Жито пошукуе ся.

Хмель вѣдъ 55 — до 60 — за 56 кильо

Телеграмы.

Вѣдень 13 жовтня. Є. Вел. Цѣсарь удѣлявъ вчера авдіенцій ґр. Таффому, Пражакови, дрви Штайнбахови и ліберецкому бурмістрови.

Бѣлградъ 13 жовтня. Король Александеръ и реґентъ Протичь выѣхали до табору коло Баницѣ на вправы въ стрѣляню дунайского полку артилерійного.

Поля 13 жовтня. Архікняг. Марія Тереса, жена Архікн. Кароля Стефана, повила щасливо по пôвночи дня 11 с. м. донечку.

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

другій разъ рано, вôдтакъ зновъ въ вечеръ и т. д., а то намъ було бы не конче догôдно. Для звѣздаря зъ такимъ численемъ добре, бо его головна робота припадае въ ночи, тогди, коли мы спимо. Тому то завели звѣздарѣ у себе ще и такій способъ численя годинъ, що н. пр. зачинають дня 21 марта числити вôдъ полудня и о пôвночи числять 12 годину, вôдтакъ о 1 год. по пôвночи кажуть, що то 13 година (а все ще 21 марта, хочь мы кажемо, що то вже 22 день марта), о 11 годинѣ передъ полуднемъ 22 марта числять они 23 годину все ще 21 марта, а коли мы кажемо, що скончилась якъ разъ 12 год. въ полудне, то они кажуть, що скôнчилась 24 година; о сѣй порѣ зачинаесь вже и у нихъ день 22 марта, а кôнчить ся ажь на другій день, тогди, коли у насъ есть вже 23 день марта и т. д. Для насъ обчисляють звѣздарѣ окремо сонѣчный часъ, але и то не правдивый, лишь такъ званый середный сонѣчный часъ, котрый пояснимо пôзнѣйше и розсылають его изъ звѣздарнѣ по свѣтѣ. Якъ же то дѣе ся?

Не всюды ще заведено розсылане часу лишь по такихъ мѣстахъ, якъ Лондонъ, Женева, а по части й у Вѣдни. Въ Женевѣ, де фабрикують богато годинникôвъ, заведено въ цѣлôмъ мѣстѣ годинники електричнй, сполученй дротами якъ телеґрафъ зъ великимъ годинникомъ маятниковымъ (пендуловымъ) въ ратуши. Въ мѣстѣ, на плящахъ, въ урядахъ, въ домахъ публичныхъ суть всюды уставленй годинники електричнй, а хто хоче, може казати у себе дома уставити такій годинникъ. На годиннику въ ратуши есть такій приладъ електричный, що коли та вказôвка, що показуе мінуты, перескакуе зъ однои мінуты на другу, то и на всѣхъ годинникахъ въ мѣстѣ мусять тй самй вказôвки поперескакувати. Всюде отже мусять годинники ити однаково. Але коли годинникъ въ ратуши иде зле, то и всѣ другй идуть такожь зле. Абы тому зарадити, то есть той годинникъ въ ратуши сполученый зô звѣздарнею такимъ приладомъ (мікрофономъ), що звѣздарь чуе кожду секунду того годинника въ ратуши у себе въ звѣздарни. О назначенôй порѣ сидить що дня коло годинника въ ратуши урядникъ, що контролюе всѣ годинники въ мѣстѣ. Звѣздарь въ звѣздарни рахуе отже секунды ратушевого годинника и дивить на свôй годинникъ, котрый дуже точно иде, та дôзнае ся н. пр., що тамтый годинникъ опôзняе ся. Вôнъ кличе заразъ до урядника черезъ телефонъ: „Вашъ годинникъ иде о тôлько а тôлько секундъ и тôлько а тôлько частей секунды за пôзно". А урядникъ посувае заразъ приладъ на маятнику (пендулѣ) въ гору и вôнъ иде скорше, а зъ нимъ и всѣ годинники въ мѣстѣ. Въ подôбный способъ розсылаесь теперь часъ по всѣхъ зелѣзницяхъ и телеґрафахъ.

(Конець буде.)

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.